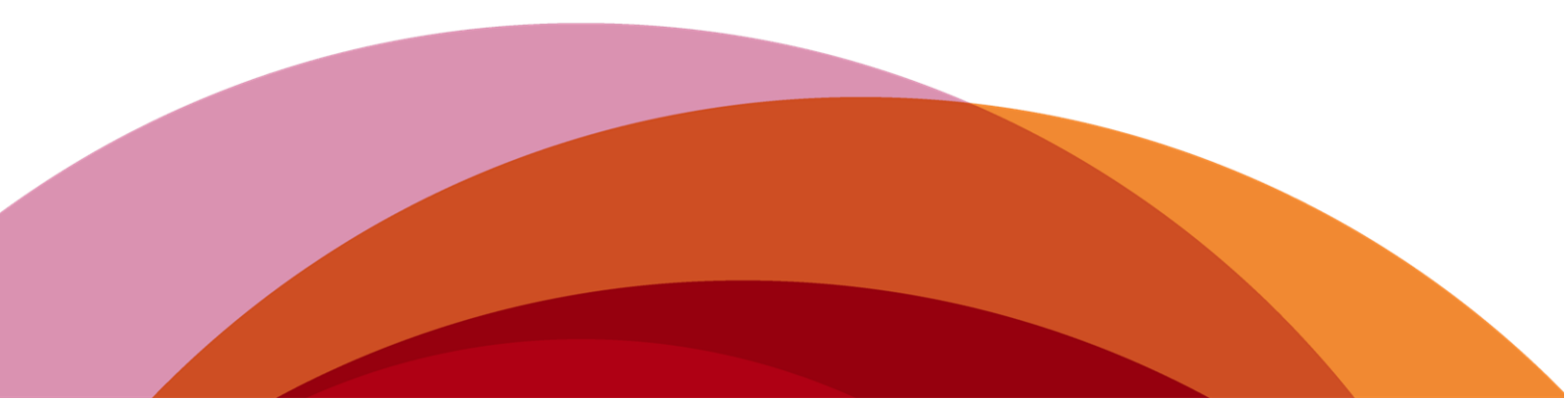

Onderbouwing van de aanpakken ontwikkelagenda deel 1

30 juli 2026

Het is de ambitie om de aanpakken op de AZWA-ontwikkelagenda deel 1 door te ontwikkelen tot landelijke basisfunctionaliteiten met structurele financiering. In deze notitie leest u welke onderbouwing daarvoor nodig is en welke rol de regio's hierin hebben.

Zoals in de routekaart voor ontwikkelagenda deel 1 staat, sturen het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS), de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en Zorgverzekeraars Nederland (ZN) het proces om tot bewijs te komen landelijk aan.

Waarom verzamelen we bewijs?

Voor de aanpakken op de ontwikkelagenda deel 1 willen we aantonen wat de effecten zijn en in hoeverre deze aanpakken bijdragen aan lagere kosten binnen de Zorgverzekeringswet (Zvw) en/of de Wet langdurige zorg (Wlz). We onderbouwen de aanpakken aan de hand van de kernelementen, deze kernelementen zijn opgenomen in de [Routekaart ontwikkelagenda deel 1](#) en worden uitgewerkt in de startdocumenten per aanpak. Dit doen we op basis van bestaande onderzoeken en nieuw uit te voeren onderzoek. We werken we in drie opeenvolgende fasen.

Fase 1: In kaart brengen van beschikbare kennis en data (t/m december 2026)

In deze fase ontwikkelen we een landelijk kader voor onderzoeksmethodiek. Het kader is gebaseerd op de [Richtlijn passend bewijs voor preventie](#) en beschrijft criteria waar de onderzoeksresultaten van bestaand onderzoek en aanvullend onderzoek in fase 2 aan moeten voldoen om als bewijs gezien te worden.

Daarnaast brengt het RIVM in samenwerking met een extern onderzoeksbureau in beeld welke gegevens en onderzoeken al beschikbaar zijn voor de verschillende aanpakken op de ontwikkelagenda. Denk aan eerder uitgevoerde effectonderzoeken, maatschappelijke kosten-batenanalyses (MKBA's), monitorgegevens, evaluaties of andere informatie over de financiële effecten van een aanpak op de Zvw of Wlz.

Wat wordt van regio's verwacht in fase 1?

Regio's geven bij de VNG aan voor welke aanpakken op de ontwikkelagenda zij zich willen inzetten of welke zij verder willen ontwikkelen. Na de zomer van 2026 zal het externe onderzoeksbureau gemeenten, zorgverzekeraars en kennispartners benaderen met de vraag om bestaande onderzoeken en evaluaties te delen. Het gaat in deze fase uitsluitend om informatie die al beschikbaar is; u hoeft dus geen nieuwe gegevens te verzamelen.

Fase 2: Aanvullend onderzoek naar de aanpakken (2027 t/m zomer 2028)

Op basis van de uitkomsten van fase 1 bepalen we voor welke aanpakken aanvullend onderzoek nodig is. Waar nodig verzamelen we in deze fase nieuwe gegevens om het effect van de aanpak op de Zvw- en Wlz-kosten te kunnen onderbouwen. Dit onderzoek wordt uitgevoerd door nog te selecteren landelijke onderzoekspartijen.

Wat wordt van regio's verwacht in fase 2?

We vragen regio's om deel te nemen aan één of meer onderzoeken. Welke inzet dit precies vraagt van de regio zal duidelijk worden in Q4 2026. Uitgangspunt is dat dit zo min mogelijk extra tijd en/of administratieve lasten behelst. Regio's hoeven dus zelf geen onderzoeksoptzet of methodiek te ontwikkelen, maar hen wordt gevraagd data aan te leveren voor onderzoek dat landelijk wordt uitgevoerd.

Fase 3: Bestuurlijke en politieke besluitvorming (vanaf zomer 2028)

In deze fase wordt de besluitvorming over structurele financiering voorbereid. Zoals in het AZWA beschreven, besluit het kabinet of de aanpak structureel gefinancierd wordt.

Wat wordt van regio's verwacht in fase 3?

In deze fase verwachten we geen actieve bijdrage van regio's als het gaat om onderbouwing. Wel houden we u op de hoogte van de uitkomsten van de besluitvorming.

Proces onderbouwing

1. Tot en met december 2026:
 - Ontwikkelen kader voor onderzoeksmethodiek
 - Inventariseren bestaande onderzoeken
 - Regio's leveren indien beschikbaar bestaand onderzoek(en) aan
2. 2027 – zomer 2028:
 - Uitvoeren aanvullend onderzoek
 - Regio's participeren in aanvullend onderzoek
3. Vanaf zomer 2028:
 - Besluitvorming over structurele financiering

Meer informatie

Meer informatie over de onderdelen D5 en D6 van het AZWA vindt u op zorgakkoorden.nl/azwa